

กลุ่มภารกิจจดหมายเหตุและสารนิเทศท้องถิ่น

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยแม่โจ้ NORTH CLIPPING 2558/ 00075

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิวส์	-2 ต.ค. 2557	45	16070	3

ผอห้ว คำบอกเล่าคนล้านนา ผญาการสังเกตด้วงกว้าง

ด้วงกว้างมักจะเกิดตามโคนกอไม้ไผ่
หรือตามขอนไม้ผุๆ หรือตามซุยซี่เลื้อย กองไม้
แห้งๆเมื่อเราพบด้วงกว้างต้องสังเกตที่หัวของด้วง
กว้างมีสีอะไร มักจะเป็นกว้างตามสีของหัวเช่น หัว
สีแดง เมื่อเป็นกว้างก็จะเป็นกว้างสีแดงเรียกกันว่า
กว้างหาง อย่างนี้เป็นต้น

เมื่อหน้าฝนชา บรรดาด้วงตัวเมียจะพา
ตัวลงฝังดินไข่ฝากไว้ตามขอนไม้ผุๆใต้ดิน หรือ
ที่ดินร่วนซุยหรือที่มีอาหารกว้างรอไว้

เมื่อบรรดาแม่กว้างวางไข่ไว้แล้วตัวมัน
เองก็จะตายไปตามธรรมชาติ สิ้นอายุขัยไปตามกาล
ที่กำหนดไว้ ส่วนบรรดาไข่หลายๆฟองก็ถูกดินห่อ
หุ้มอุ้มอุ่นไอ ให้ไข่ได้รับความอบอุ่นไปอีกนานนับ

กลุ่มภารกิจจดหมายเหตุและสารนิเทศท้องถิ่น

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยแม่โจ้ NORTH CLIPPING 2558/ 00075

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิวส์	-2 ต.ค. 2557	45	16070	3

ปีจนเข้าหน้าฝน บรรดาไข้กวางจะแปรรูปร่างเป็นเงาะ กวางและกลายเป็นกวางเต็มตัวรอฝังตัวในดินนั้น

เมื่อตัวกวางยังเป็นด้วงกวางอยู่ หากผู้ คนไปขุดพบเราต้องสังเกตว่า ที่หัวมันมีสีอะไร โดย เฉพาะบริเวณที่ต่อจากปากของมันขึ้นมา นั่นแหละ จะบอกให้เราทราบว่าเป็นด้วงกวางชนิดใด เพราะ ว่ากวางมีหลายชนิดตามสีปีก สีตัวของมัน เช่นสีแดง เหลืองมันเรียกกันว่ากวาง หาง หากกวางบางตัวสี ดำเรียกกันว่า กวางฮัก หรือบางตัวสีเหลืองน้ำผึ้ง เรียกกันว่ากวางเหลือง อย่างนี้เป็นต้น

ด้วยเหตุนี้เอง หัวสีของด้วงกวางจึงมี ความสำคัญมาก หากเราพบด้วงกวางที่มีสีงาม เรา ต้องรีบวางมันกลับไว้ในดินดังเดิมเพื่อให้มันใช้ชีวิต เติบโตไปตามธรรมชาติ รอจนมันเติบโตเต็มตัวเป็น กวางงดงาม ให้เราได้เอามาเลี้ยงขนเล่น

การสังเกตสีของหัวด้วงกวาง จึงเป็น

ผญาภูมิปัญญาของผู้คนล้านนา บอกต่อกันมาช้านาน จนเป็นความรู้ที่เราสามารถนำมาบอกต่อกัน ไปในชีวิตประจำวัน

อย่าลืมเนื้อเจ้า หากพบด้วงกวางลอง สังเกตสีของหัวมันดูแล้วจะทราบว่ามันจะเป็นกวาง ชนิดใด

ภาพ ด้วงกวาง แหล่งเรียนรู้ผญา ล้านนา บ้านป่ารวก อ.แมริม จ.เชียงใหม่

...นิคม พรหมมาเทพย์...